Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
10/10/2023 20:03:48 CEST
ID: df78219a-f45a-42a4-afaa-d28bac993235
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
10/10/2023 19:58:30 CEST
ID: df78219a-f45a-42a4-afaa-d28bac993235
Auth: Scribble

Zaaknummer:

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
Inge Harmsen
06-34559876
inge.harmsen@aalsmeer.nl
Kernorganisatie Aalsmeer

Datum: 10 oktober 2023

Portefeuillehouder: wethouder ing. S.A.S. Spaargaren

Onderwerp
Septembercirculaire 2023

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2023.
2. Het positieve effect 2023 ad € 2,218 miljoen ten gunste van het begrotingsresultaat 2023 te brengen en de begroting 2023 overeenkomstig te wijzigen.
3. Aan de stelpost loon-prijs in 2027 een bedrag toe te voegen van € 1,5 miljoen op basis van de bijgestelde loon- en prijscijfers uit de macro economische verkenning van september 2023.
4. Aan de stelpost loon-prijs een structureel bedrag van € 0,2 miljoen toe te voegen ten behoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
5. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in de tabel onder Financiën van dit voorstel vanaf 2024 toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid;
6. De begroting te wijzigen voor de toegekende middelen en hiermee samenhangende uitgaven voor de energietoelage ad. € 882.000 onder voorbehoud van positieve besluitvorming door de Eerste Kamer.
7. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2023 over de uitkering gemeentefonds.
Gemeenten ontvangen van het rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. Deze septembercirculaire is de tweede circulaire van het jaar.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2023 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.

Doel

De ontwikkelingen van de septembercirculaire 2023 worden in dit raadsvoorstel vertaald naar hun betekenis voor de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024 - 2027 van Aalsmeer.

Prestatie

De raad informeren over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2023 en de wijzigingen daarvan op de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2027 en dit voorstel als addendum toe te voegen aan de programmabegroting 2024 (raadsvergadering 9 november 2023).

Voorgeschiedenis en context

Op 19 september is de septembercirculaire 2023 gepubliceerd. De septembercirculaire 2023 geeft een actualisatie van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2023 en is gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. Door het moment van publicatie kon de uitkomst van deze circulaire niet meer in de programmabegroting 2024 worden verwerkt. Dit aanvullende raadsvoorstel is daarom in de aanbiedingsbrief van de programmabegroting 2024 al aangekondigd.
Een link naar de septembercirculaire 2023 vindt u hier: Septembercirculaire gemeentefonds 2023 | Circulaire | Rijksoverheid.nl

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2023. Na dit overzicht volgt per post een toelichting en de overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit.

	Uitkomsten septembercirculaire 2023	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
	Budgettair effect septembercirculaire 2023 ev.	***2.218***	***1.562***	***1.459***	***1.384***	***1.504***
1.a.	Mutaties/ afrekeningen oude jaren (2021/2022)	6				
1.b.	Onderuitputting BCF	516				
1.c.	Energietoelage 2023 (2e tranche)	882				
	beschikbaarstelling tbv uitkering/ uitvoering	-882				
1.d.	Aanvulling incidentele jeugdgelden 2024/2025		58	35		
1.e.	Nominale bijstelling accres		660	580	540	1.500
	reservering stelpost nominaal		0	0	0	-1.500
	reservering stelpost behoedzaamheid		-660	-660	-660	0
1.f.	Bijstelling areaal (volumeontwikkeling, maatstaven c.a.)	196	204	204	204	204
	reservering stelpost areaal		-200	-200	-200	-200
1.g.	Aftopping aftrekpost WOZ niet-woningen	1.500	1.787	1.787	1.787	1.787
	reservering stelpost behoedzaamheid		-287	-287	-287	-287
	Budgettair effect taakmutaties	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
2.a.	Toegekende taakmutaties	18	61	24	24	17
2.b.	Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	-18	-61	-24	-24	-17
	Effect septembercirculaire 2023	**2.218**	**1.562**	**1.459**	**1.384**	**1.504**
	waarvan:					
c.1.	Structureel	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
c.2.	Incidenteel	718	62	-41	-116	4
	Totaal	**2.218**	**1.562**	**1.459**	**1.384**	**1.504**

+ = voordelig effect, bedragen in duizenden euro

1a. mutaties/afrekeningen "oude jaren"(2021/2022)

Aanpassingen op verdeelmaatstaven[1] in *oude uitkeringsjaren* door actuelere CBS-statistieken zorgen deze keer voor een incidenteel voordeel van per saldo € 6.000 in 2023.

1b. onderuitputting BCF (BTW compensatiefonds)

De septembercirculaire bevat een toevoeging aan het gemeentefonds van € 359 miljoen (incidenteel 2023) op basis van een verwachte onderuitputting van het BCF over 2023. Voor Aalsmeer betekent dit een incidenteel voordeel van afgerond € 516.000.
Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. In het kader van het Regeerakkoord Rutte II was het voornemen

[1] Het gaat om wijzigingen in de gehanteerde aantallen op lokale en landelijke volumes, inclusief doorwerking daarvan in de uitkeringsfactor.

om dit fonds af te schaffen. In nader overleg met de VNG is hiervan afgezien, maar is wel het budgettaire risico afgewenteld op de gemeenten. Als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF wordt dit bedrag gekort op het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren komt het niet benutte deel van het fonds (onderuitputting) ten gunste van het gemeentefonds. De nu conform de circulaire verwerkte mutatie is een voorlopige afrekening. De definitieve vaststelling volgt in de meicirculaire 2024.

1c. energietoelage 2023 (2e tranche)
Gemeenten zijn nog in afwachting van de toekenning van de middelen voor de tweede tranche van de energietoelage 2023 (€ 800 per huishouden binnen de doelgroep)[2]. Deze middelen zijn nog niet uitgekeerd aangezien de noodzakelijke wijziging van de Participatiewet nog niet is goedgekeurd door de Eerste Kamer.
De hoogte van het bedrag was tot voor kort ook nog onzeker, omdat het Rijk voor deze tranche kiest voor een andere verdeelwijze. Recent zijn de nieuwe verdeelwijze en de bijbehorende bedragen per gemeente wel al naar buiten gebracht. Blijkens deze informatie ontvangt Aalsmeer € 882.000. Ter wille van een goede voortgang na besluitvorming door de Eerste Kamer is de raming van dit inkomstenbedrag met een bijbehorend (gelijk) uitgavenbudget al wel in de besluitvormingsvoorstellen van deze notitie verwerkt. De uiteindelijke kosten kunnen afwijken van dit budget. In dat geval zal dit in de jaarrekening worden verwerkt.

1d. aanvulling incidentele Jeugdgelden '24/'25 (index 2022)
Via de meicirculaire 2023 heeft het Rijk eenmalige middelen voor Jeugd toegekend voor 2024/2025 (respectievelijk € 5,4 miljoen en € 3,7 miljoen). Hierop volgt nu nog een kleine nabetaling van € 58.000 in 2024 en € 35.000 in 2025 doordat in de Rijksbegroting nog een stukje indexering 2022 "was blijven hangen".

1e. bijstelling accres[3] in samenhang met nominale ontwikkeling
De septembercirculaire bevat geactualiseerde aannames voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2023). De vorige aannames waren nog gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP, maart 2022). Het voorstel is om de gemeentelijke grondslagen voor loon- en prijs te actualiseren in samenhang met deze circulaire. Dit resulteert in de jaren 2024 tot en met 2026 in een kleine bijstelling. Gelet op het nog resterende saldo op de stelpost loon-prijs en het gegeven dat de correctie voor loon- en prijsinflatie in de programmabegroting 2024 heeft plaatsgevonden is het voorstel om dit positieve effect toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid.

Nieuw element in deze circulaire is, dat voor het accres 2027 het Rijk voor het eerst concreet uitwerking geeft aan de (eenzijdig) doorgevoerde nieuwe accressystematiek (zie ook het raadsvoorstel over de meicirculaire 2023). In de nieuwe systematiek is de ontwikkeling van het bruto binnenlands product maatgevend voor het accres gemeentefonds.
De nominale component van het accres volgt de actualiteit, de reële component is gebaseerd op een historisch gemiddelde over de achterliggende jaren (t-2 t/m t-9). Hoe dit gaat uitpakken zal de komende jaren moeten blijken.
In 2027 bedraagt het accres € 1,50 miljoen door de concrete uitwerking van de nieuwe accressystematiek en het voorstel is dit toe te voegen aan de stelpost loon-prijs ter dekking van de trendmatige loon- en prijsontwikkeling. Bij het opstellen van de Kadernota

[2] De eerste tranche (€ 500 per huishouden binnen de doelgroep) is reeds toegekend via de decembercirculaire 2022.
[3] "Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres, c.q. deze groei kan ook negatief zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nominaal accres (de totale mutatie inclusief inflatie) en reëel accres (de totale mutatie geschoond voor inflatie). Tenzij anders vermeld wordt met accres het nominaal accres bedoeld.

2025 zal de benodigde omvang van deze stelpost afgezet worden tegen de verwachte loon- en prijsontwikkelingen.

1f. bijstelling areaal (volume ontwikkelingen maatstaven c.a.)
Samen met het accres worden ook overige algemene mutaties verwerkt, zoals de ontwikkeling van de uitkeringsbasis in samenhang met volumemutaties op maatstaven, landelijk en lokaal. Een groot aantal uiteenlopende mutaties in lokale aantallen en in landelijke statistieken zorgt per saldo voor een positief areaaleffect van € 0,2 miljoen vanaf 2023. Via de stelpost areaal worden tussentijdse schommelingen door volume-effecten opgevangen.
Deze stelpost is bijvoorbeeld bedoeld ter dekking van de hogere beheer- en onderhoudslasten van de openbare ruimte waarvoor in de programmabegroting 2024 een winstwaarschuwing is afgegeven en waarover in het voorjaar 2024 meer bekend wordt.

De stelposten areaal en loon-prijs zijn belangrijke stabilisatoren in het gemeentelijk begrotingsbeleid.

1g. aftopping aftrekpost WOZ niet woningen
Ingaande 2023 is voor de maatstaf aftrekpost WOZ niet-woningen in de algemene uitkering een maximumbedrag ingevoerd. Als volume voor de WOZ-waarde geldt een maximum van € 35.000 x het aantal inwoners (afgerond 33.000). Door aftopping op dit maximum is de aftrekpost in het gemeentefonds € 1,787 miljoen lager dan volgens de oude berekeningsmethode. Dit betekent een structureel voordeel vanaf 2023 van € 1.787.000.
In het raadsvoorstel naar aanleiding van de meicirculaire 2023 is reeds toegelicht dat vanwege onzekerheid over de wijze waarop deze aftopping berekend moet worden op dat moment rekening is gehouden met de voor Aalsmeer minst positieve berekening.
Doel van deze aftopping door het ministerie is geweest dat gemeenten met veel niet-woningen er disproportioneel op achteruit zouden gaan bij aanpassing van het vereveningspercentage. Ook omdat bij de nieuwe verdeling van de uitgavenclusters er minder rekening wordt gehouden met uitgaven die samenhangen met dit soort activiteiten, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de openbare orde en veiligheid.

Taakmutaties
Onder de noemer taakmutaties zijn in deze paragraaf nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties) toegelicht.
De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering.
Onderstaand overzicht zet deze mutaties op een rij, waarna een postgewijze toelichting volgt.

		2023	2024	2025	2026	2027
a) Veillig wonen (Weerbaar Bestuur)	*incid. '23-'26*	7	7	7	7	
b) Bijzondere bijstand & vroegsignalering irt hoge inflatie	*incidenteel*		37			
c) Compensatie WSW voor WML-verhoging	*structureel*	11	11	11	11	11
d) Rijksvaccinatieprogramma - kinkhoest	*structureel*		6	6	6	6
e) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPD III)	*structureel*	4	4	4	4	4
Totaal toekenning taakmutaties		**22**	**65**	**28**	**28**	**21**

Ad a) Veilig wonen (Weerbaar bestuur)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Aalsmeer ontvangt hiervoor vanuit het programma Weerbaar Bestuur € 7.000 per jaar voor de periode 2023-2026.

De circulaire spreekt over "…. Een tegemoetkoming…", terwijl sprake is van een wettelijke taakuitbreiding met een "harde" bekostigingsverplichting voor gemeenten die al snel hoger kan uitpakken dan € 7.000 per jaar. Verder lijkt dit ook een structurele taakverzwaring, waarbij een incidentele vergoeding voor 4 jaar niet ideaal is. Kortom, dit onderdeel lijkt een financieel risico in zich te bergen.

Ad b) Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Het kabinet maakt middelen vrij om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Onderdeel daarvan is een bedrag via het gemeentefonds aan gemeenten voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. We zetten de middelen in met de doelen uit het landelijke implementatieplan Aanpak geldzorgen, armoede en schulden 2022 – 2025. Het rijk streeft naar een halvering van het aantal mensen met problematische schulden en armoede in 2030 en wil het aantal kinderen in armoede per 2025 halveren. Aalsmeer ontvangt in 2024 een eenmalig bedrag van € 37.000.

Ad c) Compensatie WSW voor WML-verhoging
Het kabinet heeft besloten (Voorjaarsnota 2023) om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Uitvoering vindt plaats via AM-Match. Aalsmeer ontvangt € 11.000 (structureel met ingang van 2023). Aangezien de nominale indexering van de bijdrage van AM-Match zit verdisconteerd in de periodieke bijstelling van de Rijksbijdrage die wordt "doorgesluisd", legt dit geen apart beslag op de algemene stelpost nominaal van de gemeente. In de Kadernota is de indexering verrekend met de stelpost nominaal. Dat wordt via dit voorstel teruggedraaid. De neutrale verrekening tussen WSW budget en de stelpost loon-prijs vanaf 2024 is daarmee budgettair neutraal.

Ad. d) Rijksvaccinatieprogramma - Kinkhoest
Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, aan het gemeentefonds toegevoegd. Aalsmeer ontvangt € 6.000 (structureel met ingang van 2024). Uitvoering vindt plaats door de Jeugdgezondheidzorg van de GGD Amsterdam-Amstelland, onderdeel van de GR OGZ.

Ad. e) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)
De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van

technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Aalsmeer ontvangt € 4.000 (structureel met ingang van 2023). Uitvoering vindt plaats via de Omgevingsdienst. Omdat deze taken onderdeel zijn van de begroting van de Omgevingsdienst vallen deze middelen nu vrij.

BUIG
Het Ministerie van SZW heeft 30 september 2023 opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden 2023/2024. Dit betreft het definitieve budget 2023 en het voorlopige budget 2024. Deze gelden worden aangeduid als BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Het gaat om een budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstand en loonkostensubsidie.

Buig 2023
Het Aalsmeerse BUIG-budget 2023 is definitief vastgesteld op € 4.722.000. Dit is € 488.000 meer dan het voor de zomer bekend gemaakte nader voorlopige budget ad. € 4.234.000. In onze begroting is op deze compensatie reeds geanticipeerd voor een bedrag van € 454.000.

Op dit moment wordt ingeschat dat we € 4.617.000 uitgeven aan uitkeringen in het kader van de Participatiewet, een overschrijding van € 380.000. Dit wordt veroorzaakt door de ontwikkeling van het bestand uitkeringsgerechtigden. Aan het begin van het jaar lag het aantal uitkeringsgerechtigden nog rond het aantal van 233. Inmiddels is dit gestegen naar een aantal van rond de 250. De belangrijkste reden hiervan is dat dit jaar al 50 statushouders zijn ingeplaatst hetgeen heeft geleid tot 27 extra bijstandsuitkeringen. Op een naar verhouding laag bijstandsbestand heeft dit aantal inplaatsingen een flinke impact. Voor deze Aalsmeerders ligt de primaire focus op het inburgeren en is het volledig aan het werk komen op korte termijn nog een stap te ver.

De nu opgenomen uitgavengroei van € 380.000 resulteert ten opzichte van de begroting tot een structureel nadeel van € 346.000. Het bedrag van € 346.000 ontstaat doordat het BUIG-budget van het Rijk € 34.000 hoger uitvalt dan we voor de zomer hadden verwacht.

BUIG 2024
Voor 2024 is nu een eerste voorlopige opgave verstrekt. Aan de inkomstenkant neemt het Aalsmeerse BUIG-budget toe met € 888.000 van € 4.722.000 naar € 5.610.000. Aan de uitgavenkant houden we rekening met stijging van € 542.000 ten opzichte van 2023 (van € 4.617.000 naar € 5.159.000). De nu opgenomen uitgavengroei van € 542.000 leidt ten opzichte van de begroting tot een structureel voordeel van € 346.000.

De voorlopige toekenning 2024 is nog op prijspeil 2023. De LPO-correctie voor 2024 volgt pas in het najaar

Per saldo is het structurele effect BUIG nihil (2023 nadeel, 2024 voordeel)

Deze uitkomsten worden verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2023 die wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 21 december.

Keuzemogelijkheden/alternatieven
BTW compensatiefonds

Hiervoor is onder 1b ingegaan op onderuitputting BCF (BTW compensatiefonds. De huidige systematiek van de gemeente is dat de onderuitputting BCF wordt verantwoord in het jaar dat deze door het Rijk verrekend wordt.
De provinciaal toezichthouder staat gemeenten toe om een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse over- of onderschrijding van het plafond. Dit op basis van de laatst bekende afrekening. In dit geval is dat € 318 miljoen in 2022. In geval Aalsmeer hiervoor zou opteren betekent dat ca. € 0,45 miljoen per jaar aan aanvullende inkomsten.

Hervormingsagenda Jeugd
In de meicirculaire 2023 is voor de jeugdzorg, onder voorbehoud van de omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda voor het jaar 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld. Hierna heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 20 juni 2023 de definitieve Hervormingsagenda Jeugd aangeboden. In de Kaderbrief Financieel Toezicht 2024 door de Provincies is opgenomen dat gemeenten de middelen na 2025 voor eigen rekening en risico de middelen voor de Hervormingsagenda jeugd alsmede de besparingen van de rijksmaatregelen volledig in hun begroting mogen opnemen. Aalsmeer heeft dat vooralsnog niet gedaan. Voor 2026 en 2027 gaat het om respectievelijk € 360.000 en € 265.000 aan extra inkomsten uit het gemeentefonds en € 600.000 lager te ramen uitgaven jeugdzorg waarvan de verantwoordelijkheid voor de realisatie ligt bij het Rijk. Het Rijk draagt in het laatste geval het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Areaaleffect
Ten behoeve van de berekening van de algemene uitkering van het gemeentefonds is (meerjarig) uitgegaan van het aantal inwoners (33.063) zoals dat in de paragraaf Uitgangspunten van de Kadernota 2024 opgenomen. Voor iedere inwoner die op 1 januari 2024 in de gemeente woont ontvangt Aalsmeer € 529 extra aan algemene uitkering. Bij een toename van het aantal inwoners per 1 januari 2024 met bijvoorbeeld 400 betekent een structurele toename van de algemene uitkering met € 211.600. Met deze groei is in deze berekening nog geen rekening gehouden.

Participatie
Geen

Kantekeningen en risico's
In het raadsvoorstel naar aanleiding van de meicirculaire 2023 en de aanbiedingsbrief bij de programmabegroting 2024 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, de opschalingskorting en de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd en waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026.
Voor de structurele gemeentelijke bestaanszekerheid is vooral van belang dat er een goede structurele bekostiging sociaal domein komt, dat de opschalingskorting van tafel gaat en dat gemeenten niet steeds worden verrast door nieuw "grepen uit de kas" buiten de reguliere systematiek om.

Financiën
De belangrijkste uitkomsten van deze circulaire staan hieronder vermeld. Onder overwegingen zijn nadere details hierover opgenomen.

1. De algemene uitkering uit het gemeentefonds neemt op basis van de septembercirculaire voor de jaren 2023 tot en met 2027 toe.
2. De circulaire levert over de 2023 een incidenteel voordeel op van € 2,218 miljoen;

3. De septembercirculaire bevat geactualiseerde aannames voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2023). Ook de bijstelling van een aantal verdeelmaatstaven zorgt voor een positieve ontwikkeling van de algemene uitkering.
4. Door een aangepaste rekenmethode voor de aftrekpost "WOZ niet-woningen" sprake van een structureel voordeel van € 1,787 miljoen vanaf 2024;
5. In deze circulaire zijn nog niet de middelen voor de energietoelage 2023 toegekend doordat de benodigde wijziging van de wet nog niet door de Eerste Kamer is goedgekeurd. De bedragen zijn al wel bekend en ter wille van een goede voortgang na besluitvorming door de Eerste Kamer is het inkomstenbedrag en het gelijke uitgavenbudget in de besluitvorming van deze notitie opgenomen. Verwacht wordt dat de bedragen voor de energietoelage onderdeel zijn van de decembercirculaire.
   Voor Aalsmeer betreft dit € 882.000.
6. De circulaire bevat verder enkele specifieke taakmutaties. Dit zijn toevoegingen en onttrekkingen in verband met specifieke maatregelen. De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Deze mutaties worden als regel budgettair neutraal verwerkt.

Onder overwegingen is tevens een aantal voorstellen gedaan hoe met het voordelig effect uit deze circulaire om te gaan. De belangrijkste zijn de toevoegingen aan de stelpost loon-prijs en de stelpost behoedzaamheid.
In onderstaande tabellen is het voorstel voor de afwikkeling van het positieve saldo uit de septembercirculaire alsmede de ontwikkeling van de saldi van deze stelposten op basis van de voorliggende voorstellen opgenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Mutatie Algemene uitkering obv septembercirculaire	2.236.000	2.768.000	2.628.000	2.553.000	3.506.000
Reservering taakmutaties	18.000	61.000	24.000	24.000	17.000
Te verdelen	2.218.000	2.707.000	2.604.000	2.529.000	3.489.000
Stelpost behoedzaamheid		2.507.000	2.404.000	2.329.000	1.789.000
Stelpost areaal		200.000	200.000	200.000	200.000
Stelpost loon-prijs					1.500.000
Begrotingsresultaat	2.218.000				
Totaal voorgestelde verdeling	2.218.000	2.707.000	2.604.000	2.529.000	3.489.000

De stelpost loon-prijs en areaal is bedoeld om de budgetten bij te stellen op basis van loon- en prijsontwikkelingen en voor ontwikkelingen die het gevolg zijn van vergroting van het areaal van de gemeente (aantal inwoners, aantal woningen et cetera).
Bijstelling van de volgende jaarschijf voor de programmabudgetten voor loon- en prijsindexatie vindt plaats bij het opstellen van de eerstvolgende programmabegroting.

	2024	2025	2026	2027
Stelpost loon-prijs/ areaal	575.500	2.719.500	5.257.000	6.936.400
Toevoeging obv septembercirculaire 2023				
Loon-prijs				1.500.000
Areaal	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal stelpost na septembercirculaire	775.500	2.919.500	5.457.000	8.636.400

De stelpost behoedzaamheid is in de programmabegroting 2023 gevormd ter afdekking van risico's en onzekerheden.

	2024	2025	2026	2027
Stelpost behoedzaamheid	739.000	832.000	335.000	1.054.000
Toevoeging obv septembercirculaire 2023	2.507.000	2.404.000	2.329.000	1.789.000
Totaal stelpost na septembercirculaire	3.246.000	3.236.000	2.664.000	2.843.000

In de programmabegroting 2024 is daarnaast een aantal taakstellingen opgenomen. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Taakstellingen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Oud voor nieuw AA-claims	1.487.000	1.330.000	1.031.000	708.000
Jeugd		278.000	192.000	592.000
WMO	75.000	150.000	200.000	300.000
Samenkracht en burgerparticipatie	100.000	100.000	100.000	100.000
Arbeidsparticipatie	70.000	70.000	70.000	70.000
Milieubeleid	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal taakstellingen	**1.832.000**	**2.028.000**	**1.693.000**	**1.870.000**

Hoewel het niet reëel is om te veronderstellen dat deze taakstellingen volledig niet worden ingevuld gelet op de reeds gestarte trajecten voor ombuigingen is in onderstaande tabel het meerjarenperspectief opgenomen indien dat onverhoopt niet het geval mocht blijken te zijn. Op 3 oktober heeft een informeel overleg plaatsgevonden met de bestuurders in Amstelveen. Hierin zijn afspraken gemaakt over het vervolgtraject voor de invulling van de oud voor nieuw AA-claims.

	2024	2025	2026	2027
Perspectief programmabegroting 2024	0	0	-1.237.000	-2.576.000
Taakstellingen	-1.832.000	-2.028.000	-1.693.000	-1.870.000
Tekort bij volledig niet invullen taakstellingen	**-1.832.000**	**-2.028.000**	**-2.930.000**	**-4.446.000**
Stelpost behoedzaamheid	2.586.000	2.576.000	2.004.000	2.843.000
Tekort bij volledig inzetten stelpost behoedzaamheid en niet realiseren van taakstellingen	**754.000**	**548.000**	**-926.000**	**-1.603.000**

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na de raadsvergadering van 9 november sturen wij dit voorstel samen met de programmabegroting 2024 ter informatie aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Bijlagen

Septembercirculaire 2023

De secretaris, De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.